

ՖԻՆԱՆՍԱԿԱՆ ՀԱՇՎԵՏՎՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻՆ ԿԻՑ ԾԱՆՈԹԱԳՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ

2013թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա համար

Ծանոթագրություն 1. Կորպորատիվ տեղեկատվություն

«Նաիրի Ինշուրանս» Ապահովագրական ՍՊԸ-ն (այսուհետ ընկերություն) Հայաստանի Հանրապետությունում գրանցվել է որպես սահմանափակ պատասխանատվությամբ ընկերություն 1996թ.-ին: Ընկերությունը տրամադրում է ոչ կյանքի ապահովագրությունների լայն ընտրանի և գործում է Հայաստանի Հանրապետության մայրաքաղաք Երևանում գտնվող գրասենյակում՝ Վ. Սարգսյան 10/110 հասցեում:

Ընկերության բաժնեմասերի 75%-ը պատկանում է Լևոն Քոչարյանին (ՀՀ, ք. Երևան, Չորափի փողոց 72ա), 12,5%-ը՝ Վահագն Շահինյանին (ՀՀ, ք. Երևան, Շահումյարյան փողոց 6, բ. ն.10), 12,5%-ը՝ Վահագն Խաչատրյանին (ՀՀ, ք. Երևան, Մանթաշյան փողոց, շ 51, բ. ն.38):

Ընկերության կորպորատիվ կառավարման գործընթացը ավարտվել է, ընկերությունում ներդրված են կորպորատիվ կառավարման սկզբունքները: 31.12.2013թ -ի դրությամբ ընկերությունն ունի 5 անդամից բաղկացած խորհուրդ: Ընկերության կողմից հստակ տարանջատված են ընկերության խորհրդի, գործադիր մարմնի գործառույթները, իրավունքներն ու պարտականությունները: Ընկերությունում ձևավորված է ներքին աուդիտի ստորաբաժանում:

Ընկերությունն ՀՀ տարածքում ունի 1 մասնաճյուղ: 31.12.2013թ դրությամբ ընկերությունն ունի 486 ապահովագրական գործակալ և 164 աշխատակից:

Ծանոթագրություն 2. Պատրաստման հիմունքներ

Համապատասխանության մասին հայտարարություն

Ընկերության ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստվել են ֆինանսական հաշվետվությունների Միջազգային ստանդարտների պահանջներին համապատասխան:

Չափման հիմունքները

Ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստվել են իրական արժեքի սկզբունքի հիման վրա՝ ֆինանսական արդյունքներով ճշգրտվող, իրական արժեքով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվների ու պարտավորությունների, ինչպես նաև վաճառքի համար մատչելի ակտիվների համար՝ բացառությամբ այն ակտիվների, որոնց իրական արժեքը հնարավոր չէ որոշել: Այլ ֆինանսական ակտիվները և պարտավորությունները հաշվառվում են ամորտիզացված արժեքով, իսկ ոչ ֆինանսական ակտիվներն ու պարտավորությունները հաշվառվում են պատմական արժեքով:

Գործառնական և ներկայացման արժույթ

Կազմակերպության գործառնական արժույթն է հանդիսանում ՀՀ դրամը (դրամ), որը, լինելով Հայաստանի Հանրապետության ազգային արժույթը, արտացոլում է Կազմակերպության գործունեության հիմքում ընկած իրադարձությունների և հանգամանքների տնտեսական էությունը:

Դրամը հանդիսանում է նաև սույն ֆինանսական հաշվետվությունների ներկայացման արժույթը: Ֆինանսական տեղեկատվությունը ներկայացված է դրամով՝ հազարների ճշտությամբ:

Գնահատումների և դատողությունների օգտագործում

Այս ֆինանսական հաշվետվությունները ՖՀՄՍ-ի պահանջներին համապատասխան պատրաստելու համար ղեկավարությունը կատարել է մի շարք դատողություններ, գնահատումներ և ենթադրություններ, որոնք ազդեցություն ունեն հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության կիրառման, ինչպես նաև ակտիվների, պարտավորությունների, եկամտի և ծախսի ներկայացված գումարների վրա: Փաստացի արդյունքները կարող են տարբերվել այդ գնահատումներից:

Գնահատումները և համապատասխան ենթադրությունները շարունակաբար վերանայվում են: Հաշվապահական գնահատումների վերանայումները ճանաչվում են այն ժամանակաշրջանում՝ որում վերանայվել են և այն ապագա ժամանակաշրջաններում, որոնց վրա կարող են ազդեցություն ունենալ:

Վերադասակարգում և վերաներկայացում

Անհրաժեշտության դեպքում համադրելի թվերը ճշգրտվել են՝ ընթացիկ տարում ներկայացման փոփոխությունների հետ համադրելիությունն ապահովելու նպատակով:

Գործունեության անընդհատությունը

Մույն ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստվել են՝ հիմնվելով գործունեության անընդհատության սկզբունքի վրա, որը ենթադրում է ակտիվների իրացում և պարտավորությունների մարում սովորական գործունեության ընթացքում:

Ծանոթագրություն 3. Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության

Ապահովագրության պայմանագրեր

Ապահովագրության Պայմանագիրը պայմանագիր է, ըստ որի՝ կողմերից մեկը (ապահովագրողը) պայմանագրի մյուս կողմից (ապահովադրից) իր վրա է վերցնում նշանակալի ապահովագրական ռիսկ՝ համաձայնվելով հատուցել ապահովադրին, եթե սահմանված անորոշ ապագա դեպքը (ապահովագրական պատահար) բացասաբար ազդի ապահովադրի վրա:

Պայմանագիրը, որը բավարարում է ապահովագրության պայմանագրի սահմանմանը, մնում է որպես ապահովագրության պայմանագիր մինչ իր ժամկետի վերջը, նույնիսկ եթե ապահովագրության ռիսկը զգալիորեն կրճատվում է այդ ժամանակաշրջանի համար, մինչև բոլոր իրավունքները և պարտականությունները մարվում են, կամ դրանց գործողության ժամկետը լրանում է:

Ճանաչում և չափում

Համախառն ապահովագրավճարներ

Համախառն ապահովագրավճարներն ընդգրկում են պայմանագրով նախատեսված ամբողջ ժամանակաշրջանի համար ընդհանուր ստացվելիք ապահովագրավճարները և ճանաչվում են պոլիսի ուժի մեջ մտնելու օրվանից:

Համախառն ապահովագրավճարները ընդգրկում են միջնորդներին վճարվելիք միջնորդավճարները, և չեն ներառում ապահովագրավճարների գծով հարկերը և այլ պարտադիր վճարները:

Չվաստակաժ ապահովագրավճարների պահուստ

Չվաստակաժ ապահովագրավճարները տարվա ընթացքում գրանցված ապահովագրավճարների այն մասն են, որոնք վերաբերում են հաշվեկշռի ամսաթվից հետո ռիսկային ժամանակաշրջաններին: Հետագա ժամանակաշրջաններին վերագրվող համամասնությունը հետաձգվում է, որպես չվաստակաժ ապահովագրավճարների պահուստ:

Վերաապահովագրողներին փոխանցված ապահովագրավճարներ

Վերաապահովագրողներին փոխանցված ապահովագրավճարները ընդգրկում են պայմանագրով նախատեսված ծածկույթի ամբողջ ժամանակաշրջանի համար ընդհանուր վճարվելիք ապահովագրավճարները և ճանաչվում են պոլիսի ուժի մեջ մտնելու օրվանից:

Չվաստակաձև վերաապահովագրավճարները տարվա ընթացքում գրանցված վերաապահովագրավճարների այն մասն են, որոնք վերաբերվում են հաշվեկշռի ամսաթվից հետո ռիսկային ժամանակաշրջաններին: Հետագա ժամանակաշրջաններին վերագրվող համամասնությունը հետաձգվում է՝ որպես չվաստակված ապահովագրավճարների համախառն պահուստում վերաապահովագրողների մասի փոփոխություն:

Համախառն հատուցումներ

Համախառն հատուցումները բաղկացած են ապահովադիրներին վճարված հատուցումներից, ապահովագրության պայմանագրերից բխող պարտավորությունների գնահատականների փոփոխություններից, կարգավորման ներքին և արտաքին ծախսերից: Հատուցումները ճանաչվում են դրանց ներկայացման պահին:

Համախառն հատուցումներում վերաապահովագրողների մասը

Հատուցումներում վերաապահովագրողների մասը ճանաչվում են այն ժամանակ, երբ դրանց գծով համախառն ապահովագրական հատուցումը ճանաչվում է համապատասխան պայմանագրի պայմանների համաձայն:

Վերաապահովագրության միջնորդավճարներից եկամուտ

Ստացված կամ ստացվելիք վերաապահովագրության միջնորդավճարները, որոնք չեն պահանջում Ընկերությունից հավելյալ ծառայությունների մատուցում, Ընկերության կողմից ճանաչվում են որպես եկամուտ համապատասխան պոլիսների ուժի մեջ մտնելու կամ վերակնքման պահին: Այնուամենայնիվ, եթե հավանական է, որ Ընկերությունից կպահանջվի հետագա ծառայությունների մատուցում, ապա միջնորդավճարը, կամ դրա մի մասը, հետաձգվում է և ճանաչվում որպես եկամուտ այն ժամանակաշրջանի համար, որի ընթացքում մատուցվում են ծառայությունները:

Ձեռքբերման ծախսեր

Ընդհանուր ապահովագրության պայմանագրերի ձեռքբերման ծախսերը ճանաչվում են այն ժամանակաշրջանի համար, երբ դրանք տեղի են ունեցել: Ձեռքբերման ծախսերն ընդգրկում են ուղղակի ծախսեր, ինչպիսիք են օրինակ միջնորդավճարները և բժշկական վճարները: Ձեռքբերման ծախսերի մի մասը հետաձգվում է հետագա հաշվապահական ժամանակաշրջանների համար այդ հետագա ժամանակաշրջաններ հետաձգված ապահովագրավճարներին համապատասխանելու համար: Ձեռքբերման ծախսերի հետաձգումը հաշվարկվում է՝ յուրաքանչյուր պայմանագրի գծով ձեռքբերման ծախսի վրա կիրառելով չվաստակաձև ապահովագրավճարների և գրանցված ապահովագրավճարների հարաբերակցությունը:

Ապահովագրական պարտավորություններ

Ապահովագրության պայմանագրերի գծով պարտավորությունները ճանաչվում են այն ժամանակ, երբ պայմանագրերը ուժի մեջ են մտնում: Այս պարտավորությունները հայտնի են որպես չկարգավորված պահանջների պահուստ, որը հիմնված է հաշվետու ամսաթվի դրությամբ տեղի ունեցած, բայց դեռևս չվճարված պահանջների գծով գնահատված վերջնական ծախսումների վրա, անկախ նրանից ներկայացված են, թե՛ ոչ, ինչպես նաև համապատասխան պահանջների գծով կարգավորման ծախսերի վրա, հանած ակնկալվող սուբրոգացիոն և այլ վերականգնումները: Որոշ պահանջների ծանուցման կամ կարգավորման առումով կարող են լինեն հետաձգումներ, հետևաբար այս պահանջների վերջնական արժեքը չի կարող հստակորեն որոշվել հաշվետու ամսաթվի դրությամբ: Պարտավորությունը հաշվարկվում է հաշվետու ամսաթվի դրությամբ՝ օգտագործելով ստանդարտ ակտուարական պահանջների կանխատեսման մեթոդները, որոնք հիմնվում են էմպիրիկ տվյալների և ընթացիկ ենթադրությունների վրա, որոնք կարող են ներառել բացասական շեղման մարժա:

Պարտավորությունը չի գեղջվում փողի ժամանակային արժեքով: Պարտավորություններն ապահովված են, երբ պայմանագրային պարտավորությունները կատարվում են կամ երբ այն դադարում է:

Չվաստակաժ ապահովագրավճարների պահուստը իրենից ներկայացնում է ապահովագրավճարների այն մասը, որը ակնկալվում է ստացվել հետագա ժամանակաշրջանների ընթացքում:

Սովորաբար պահուստը նվազեցվում է պայմանագրի ժամկետի ընթացքում և ճանաչվում է որպես վաստակաժ ապահովագրավճարի եկամուտ: Ընկերությունը յուրաքանչյուր հաշվետու ժամանակաշրջանի ավարտին գնահատում է, թե արդյոք իր կողմից ճանաչված ապահովագրության պարտավորությունները համարժեք են՝ օգտագործելով իր ապահովագրության պայմանագրերի ներքո ապագա դրամական միջոցների հոսքերի ընթացիկ գնահատումները: Եթե այդ գնահատումը ցույց է տալիս, որ իր ապահովագրական պարտավորությունների հաշվեկշռային արժեքը (հանած դրանց հետ կապված՝ ձեռքբերման հետաձգված ծախսումները) համարժեք չեն գնահատված՝ ապագա դրամական միջոցների հոսքերի հետ համեմատած, ապա ամբողջ պակասուրդը պետք է ճանաչվի շահույթում կամ վնասում:

Ապահովագրության գծով դեբիտորական և կրեդիտորական պարտքեր

Ապահովագրության գծով դեբիտորական և կրեդիտորական պարտքերը հաշվառումը նույնն է, ինչ ֆինանսական գործիքներինը:

Վերաապահովագրություն

Ընկերությունը ստանձնած ռիսկերի գծով վնասները ծածկելու նպատակով վերաապահովագրում է իր կողմից ապահովագրած ռիսկերը:

Վերաապահովագրական պայմանագրերից ծագող ակտիվները, պարտավորությունները, եկամուտները և ծախսերը չեն հաշվանցվում համապատասխան ապահովագրության պայմանագրերից ծագած ակտիվների, պարտավորությունների, եկամուտների և ծախսերի դիմաց: Վերաապահովագրական պայմանագրերով սահմանված գումարները հաշվառվում են ապահովագրական պայմանագրերի հաշվառման սկզբունքներին համապատասխան: Վերաապահովագրավճարի գծով ծախսը ճանաչվում է այն ժամանակաշրջանում, երբ փոխանցվում է վերաապահովագրված ռիսկը: Փոխանցված վերաապահովագրավճարների չծախսագրված մասը ներառվում է վերաապահովագրական ակտիվներում:

Վերաապահովագրության գծով ակտիվը արժեզրկված է այն դեպքում, երբ առկա է անկողմնակալ վկայություն, որ Ընկերությունը կարող է չստանալ պայմանագրի պայմաններով իրեն հասանելի բոլոր գումարները՝ որպես վերաապահովագրական ակտիվի սկզբնապես ճանաչումից հետո տեղի ունեցած դեպքի արդյունք:

Եթե վերաապահովագրության գծով ակտիվը արժեզրկված է, ապա Ընկերությունը նվազեցնում է դրա հաշվեկշռային արժեքը և արժեզրկումից կորուստը ճանաչում է շահույթում կամ վնասում:

Վերաապահովագրության գծով ակտիվները և պարտավորությունները ապահովվում են, երբ պայմանագրային իրավունքները կատարվում են, կամ, երբ պայմանագիրը փոխանցվում է այլ կողմի:

Եկամուտների և ծախսերի ճանաչում

Եկամուտը ճանաչվում է այն դեպքում, երբ հավանական է, որ տնտեսական օգուտները կհոսեն Կազմակերպություն, և ստացված եկամուտը հնարավոր է արժանահավատորեն չափել: Ծախսը ճանաչվում է այն ժամանակ, երբ հավանական է, որ տնտեսական օգուտները կարտահոսեն Կազմակերպությունից, և ծախսը հնարավոր է արժանահավատորեն չափել:

Ներդրումային եկամուտ

Ներդրումային եկամուտը բաղկացած է տոկոսային եկամուտից, պարտքային արժեթղթերի և այլ վարկերի և դեբիտորական պարտքերի ամորտիզացված արժեքի փոփոխություններից:

Տոկոսային եկամուտը ճանաչվում է համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում հաշվեգրմանը զուգահեռ և հաշվարկվում է՝ օգտագործելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը:

Միջնորդավճարներից և այլ նմանատիպ վճարներից եկամուտներ ու ծախսեր

Միջնորդավճարները, վարձավճարները և այլ եկամտային ու ծախսային հոդվածները հիմնականում ճանաչվում են հաշվեգրման սկզբունքով, ծառայությունների մատուցման ընթացքում:

Աշխատակիցներին հատուցումներ

Աշխատակիցներին հատուցումները ներառում են մասնավորապես աշխատակիցների կարճաժամկետ հատուցումները, ինչպիսիք են աշխատավարձը, սոցիալական ապահովության մասհանումը, հիվանդության հետ կապված վճարովի արձակուրդները, տարեկան արձակուրդները, ինչպես նաև ազատման նպաստները:

Աշխատակիցների հատուցումները ճանաչվում են ծախս այն ժամանակաշրջանում, երբ աշխատակիցները մատուցում են իրենց ծառայությունը Ընկերությանը:

Ընկերությունը կարող է փոխհատուցել աշխատակիցների բացակայությունները տարբեր պատճառներով, ինչպիսիք են արձակուրդը, անաշխատունակությունը, հիվանդությունը, ծննդաբերությունը:

Ընկերությունը չափում է կուտակվող փոխհատուցելի բացակայությունների գծով ակնկալվող ծախսումները որպես լրացուցիչ գումար, որը Ընկերությունը ակնկալում է վճարել որպես հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ կուտակված չօգտագործված իրավունքների արդյունք:

Փոխարժեքային տարբերությունների ճանաչում

Արտարժույթով գործարքները տեղի ունենալու պահին գրանցվում են ֆունկցիոնալ արժույթով՝ արտարժույթի գումարի նկատմամբ կիրառելով ֆունկցիոնալ արժույթի և արտարժույթի միջև գործառնության ամսաթվի դրությամբ սփոթ փոխանակման փոխարժեքը:

Յուրաքանչյուր հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջին արտարժույթով դրամային հոդվածները վերահաշվարկվում են՝ կիրառելով փակման փոխարժեքը, իսկ ոչ դրամային հոդվածները ներկայացվում են գործառնության ամսաթվի փոխանակման փոխարժեքով:

Փոխարժեքային տարբերությունները, որոնք առաջանում են դրամային հոդվածների մարման արդյունքում, կամ երբ դրամային հոդվածները վերահաշվարկվում են մի փոխարժեքով, որը տարբերվում է տվյալ հաշվետու ժամանակաշրջանում դրանց սկզբնապես ճանաչման կամ նախորդ ֆինանսական հաշվետվություններում վերահաշվարկման փոխարժեքից, ճանաչվում են շահույթում կամ վնասում այն ժամանակաշրջանում, որում դրանք առաջացել են:

Ստորև ներկայացվում են ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստման ընթացքում Կազմակերպության կողմից օգտագործված տարեվերջյան փոխարժեքները.

	<i>31 Դեկտեմբեր 2013թ.</i>	<i>31 Դեկտեմբեր 2012թ.</i>
ՀՀ դրամ/ 1ԱՄՆ դոլար	405.64	403.58
ՀՀ դրամ/ 1 Եվրո	559.54	532.24

Հարկում

Հաշվետու տարվա շահութահարկը բաղկացած է ընթացիկ և հետաձգված հարկերից: Շահութահարկը ճանաչվում է ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում՝ բացառությամբ այն հարկերի, որոնց գծով գործառնությունների արդյունքները ճանաչվել են սեփական կապիտալում, որի դեպքում հարկերը նույնպես ճանաչվում են սեփական կապիտալում:

Ընթացիկ հարկը տարվա համար հարկվող եկամուտներից վճարվելիք հարկն է՝ հաշվապահական հաշվեկշռի ամսաթվին գործող հարկային դրույքներով, ինչպես նաև նախորդ տարիների համար վճարվելիք հարկերի ճշգրտումները:

Հետաձգված հարկերը հաշվարկվում են ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվության պարտավորությունների մեթոդի համաձայն: Հետաձգված հարկերը հաշվի են առնում բոլոր ժամանակային տարբերությունները, որոնք առաջանում են ֆինանսական հաշվետվություններում ճանաչված ակտիվների և պարտավորությունների հաշվեկշռային գումարների միջև, բացառությամբ այն դեպքերի, երբ այդ հետաձգված շահութահարկը առաջացել է գուղվիլի կամ կազմակերպությունների միավորում չհանդիսացող գործառնություններում ակտիվների կամ պարտավորությունների նախնական ճանաչման ժամանակ և ազդեցություն չունի հաշվապահական կամ հարկման նպատակով հաշվարկվող շահույթի վրա:

Հետաձգված հարկային ակտիվը ճանաչվում է միայն այն չափով, որքանով հավանական է, որ ապագայում առկա կլինի հարկման ենթակա շահույթ, որի հաշվին կարող են օգտագործվել ժամանակավոր տարբերությունները: Հետաձգված հարկային ակտիվները և պարտավորությունները հաշվարկվում են այն հարկային դրույքով, որը ենթադրվում է, որ կգործի ակտիվների իրացման և պարտավորությունների մարման ժամանակ՝ հիմնվելով տվյալ ժամանակաշրջանի կամ հաշվետու ժամանակաշրջանի փաստացի գործող դրույքների վրա:

ՀՀ-ում գործում են նաև բազմաթիվ այլ գործառնական հարկեր, որոնք հաշվարկվում են ելնելով Կազմակերպության գործունեությունից: Այս հարկերը ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում ճանաչվում են «այլ ծախսեր» հոդվածում: Շահութահարկը ճանաչվում է շահույթ/վնասում:

Հիմնական միջոցներ

Հիմնական միջոցների միավորը, որը համապատասխանում է ակտիվի ճանաչման չափանիշներին, սկզբնապես չափվում է իր սկզբնական արժեքով (ինքնարժեքով): Հիմնական միջոցների միավորի սկզբնական արժեքն ընդգրկում է նրա գնման գինը, հարկերը, ներկրման տուրքերը, պարտադիր այլ վճարները, որոնք համապատասխան մարմնի կողմից ենթակա չեն կազմակերպությանը ետ վերադարձման:

Հիմնական միջոցները ներկայացվում են սկզբնական արժեքի և կուտակված մաշվածության տարբերությամբ՝ հաշվի առնելով արժեզրկումից կուտակված կորուստը: Մաշվածությունը հաշվարկվում է գծային մեթոդով ակտիվի օգտակար ծառայության ժամկետի ընթացքում: Օգտակար ծառայության գնահատված ժամկետները հետևյալն են

<i>Շենք-շինություններ</i>	<i>20 տարի</i>
<i>Տնտեսական գույք</i>	<i>5 տարի</i>
<i>Հաշվողական և համակարգչային սարքավորումներ</i>	<i>1 տարի</i>
<i>Տրանսպորտային միջոցներ</i>	<i>5 տարի</i>
<i>Այլ հիմնական միջոցներ</i>	<i>5 տարի</i>
<i>Մինչև հիսուն հազար դրամ արժողությամբ հիմնական միջոցներ</i>	<i>1 տարի</i>

Հիմնական միջոցների ընթացիկ վերանորոգման և պահպանման հետ կապված ծախսումները ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում ճանաչվում են որպես ծախս՝ դրանց կատարման պահին: Այն ծախսումները, որոնք բարձրացնում են հիմնական միջոցի միավորի շահագործման արդյունավետությունը սկզբնապես գնահատված նորմատիվային ցուցանիշների համեմատ, ճանաչվում են որպես կապիտալ բնույթի ծախսումներ և ավելացվում են ակտիվի սկզբնական արժեքին: Նշված ծախսումներն ամորտիզացվում են կիրառելով գծային մեթոդը՝ համապատասխան ակտիվի օգտակար ծառայության մնացորդային ժամկետի ընթացքում, եթե դրանք չեն գերազանցում տվյալ տարվա (հիմնական միջոցի տվյալ միավորի արժեքին նշված ծախսումները ավելացնելու տարվա) հունվարի 1-ի դրությամբ հիմնական միջոցի մնացորդային արժեքը, հակառակ դեպքում ամորտիզացվում են օգտակար ծառայության ամբողջ ժամկետի ընթացքում:

Հիմնական միջոցի դուրսգումից կամ իրացումից առաջացած արդյունքը որոշվում է որպես ակտիվի իրացումից զուտ մուտքերի և հաշվեկշռային արժեքի տարբերություն և ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում ճանաչվում է որպես եկամուտ կամ ծախս:

Հիմնական միջոցների իրական (շուկայական) արժեքի էական տատանման դեպքում դրանք վերագնահատվում են: Վերագնահատման արդյունքները արտացոլվում են ՀՀՄՍ 16-ով սահմանված կարգով:

Ոչ նյութական ակտիվներ

Ընկերության կողմից ձեռք բերվող ոչ նյութական ակտիվները ճանաչվում են սկզբնական արժեքով՝ հանած կուտակված ամորտիզացիան և արժեզրկումից կորուստները:

Ոչ նյութական ակտիվների մաշվածությունը հաշվարկվում է՝ կիրառելով գծային մեթոդը ակտիվի օգտակար ծառայության ժամկետի ընթացքում: Ոչ նյութական ակտիվների մաշվածության ժամկետը որոշում է Ընկերությունը՝ ելնելով դրանց հնարավոր օգտագործման ժամկետներից:

Օգտակար ծառայության անորոշ ժամկետ ունեցող ոչ նյութական ակտիվները չեն ամորտիզացվում, բայց տարին մեկ անգամ ստուգվում են արժեզրկման համար անհատական կամ դրամային միջոցներ ստեղծող միավորի մակարդակով: Օգտակար ծառայության անորոշ ժամկետ ունեցող ակտիվի օգտակար ծառայության ժամկետը վերանայվում է յուրաքանչյուր տարի՝ պարզելու համար, թե արդյոք ակտիվի օգտակար ծառայության ժամկետը դեռևս անորոշ է գնահատվում:

Ֆինանսական գործիքներ

Ընկերության ֆինանսական գործիքները ներառում են դրամական միջոցները և դրանց համարժեքները, ապահովագրության գծով դեբիտորական պարտքերը, այլ դեբիտորական պարտքերը, տրամադրված փոխառությունները, ներդրումները, ապահովագրության գծով և այլ կրեդիտորական պարտքերը, այլ պարտավորությունները:

Ֆինանսական ակտիվների ճանաչում, չափում

Ֆինանսական ակտիվը կամ ֆինանսական պարտավորությունը ճանաչվում է ֆինանսական հաշվետվություններում միայն այն դեպքում, երբ Ընկերությունը դառնում է գործիքի պայմանագրային կողմ:

Ֆինանսական ակտիվները ապաճանաչվում են այն դեպքում, երբ ֆինանսական ակտիվից առաջացող դրամական հոսքերի նկատմամբ պայմանագրային իրավունքները կորցնում են իրենց ուժը կամ Ընկերությունը փոխանցում է ֆինանսական ակտիվը այլ անձանց:

Ֆինանսական ակտիվները ճանաչվում են սկզբնական արժեքով, բացառությամբ շահույթ/վնասով վերաչափվող իրական արժեքով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվների, որոնք ճանաչվում են իրական արժեքով: Իրական արժեքը որոշվում է գործող շուկայի գնանշումների հիման վրա:

Յուրաքանչյուր հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում Ընկերությունը պետք է գնահատի, թե արդյոք առկա է որևէ անկողմնակալ վկայություն, որ ֆինանսական ակտիվը կամ ֆինանսական ակտիվների խումբը արժեզրկված է: Եթե գոյություն ունի անկողմնակալ վկայություն, որ ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող փոխառությունների և դեբիտորական պարտքերի կամ մինչև մարման ժամկետը պահվող ներդրումների գծով առկա է արժեզրկումից կորուստ, ապա կորստի գումարը չափվում է որպես ակտիվի հաշվեկշռային արժեքի և գնահատված ապագա դրամական հոսքերի ներկա արժեքի միջև տարբերություն՝ զեղչված ֆինանսական ակտիվի սկզբնական արդյունավետ տոկոսադրույքով:

Սկզբնական արժեքով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվների արժեզրկումից կորստի գումարը չափվում է որպես ֆինանսական ակտիվի հաշվեկշռային արժեքի և համանման ֆինանսական ակտիվի համար ընթացիկ շուկայական հատույցադրույքով զեղչված ապագա գնահատված դրամական հոսքերի ներկա արժեքի միջև տարբերություն:

Հաշվեկշռային ամսաթվի դրությամբ Կազմակերպությունը գնահատում է ֆինանսական ակտիվների կամ ֆինանսական ակտիվների խմբի արժեզրկման աստիճանը: Արժեզրկումից կորուստը ճանաչվում է շահույթ/ վնասում:

Մինչև մարման ժամկետը պահվող ներդրումներ

Մինչև մարման ժամկետը պահվող ներդրումները չափվում են ամորտիզացվող արժեքով՝ կիրառելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը:

Վարկեր և դեբիտորական պարտքեր

Վարկերը և դեբիտորական պարտքերը ֆիքսված կամ որոշելի վճարումներով ֆինանսական ակտիվներ են, որոնք առաջանում են, երբ Կազմակերպությունը անմիջապես միջոցներ է տրամադրում պարտապանին՝ առանց դեբիտորական պարտքը վաճառելու մտադրության:

Հետագայում վարկի և դեբիտորական պարտքի հաշվեկշռային արժեքը որոշվում է օգտագործելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը: Տրամադրված վարկերը և դեբիտորական պարտքերը, որոնք չունեն մարման հաստատուն ժամկետներ, հաշվառվում են ակնկալվող մարման ժամկետի վրա հիմնված արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդով: Տրված վարկերի և դեբիտորական պարտքերի գումարները նվազեցվում են դրանց գծով արժեզրկման կորուստների պահուստներով:

Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ

Ընկերության կողմից դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ են համարվում կանխիկ դրամական միջոցները և ՀՀ ռեզիդենտ բանկերում ներդրված դրամական միջոցները:

Այլ ֆինանսական պարտավորություններ

Այլ ֆինանսական պարտավորությունները Ընկերության կողմից վճարման ենթակա գումարներն են, որոնք առաջանում են կրեդիտորներից ապրանքներ, ծառայություններ ձեռք բերելու հետևանքով:

Պարտավորությունը ճանաչվում է ֆինանսական հաշվետվություններում միայն այն դեպքում, երբ Ընկերությունը դառնում է գործարքի պայմանագրային կողմ: Կրեդիտորական պարտքը սկզբնապես ճանաչվում է սկզբնական /հաշվում նշված/ արժեքով:

Կազմակերպությունը պետք է իր ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունից հեռացնի ֆինանսական պարտավորությունը այն դեպքում, երբ այն մարվում է, այսինքն՝ երբ պայմանագրում նշված պարտականությունը կատարվում է կամ չեղյալ է համարվում կամ ուժը կորցնում է:

Մարված կամ այլ կողմի փոխանցված ֆինանսական պարտավորության հաշվեկշռային արժեքի և վճարված հատուցման միջև տարբերությունը պետք է ճանաչվի շահույթում կամ վնասում:

Վարկեր և Փոխառություններ

Վարկերը և փոխառությունները, որոնք ներառում են այլ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ պարտավորությունները, սկզբնապես ճանաչվում են ստացված գուտ մուտքերի իրական արժեքով՝ հանած անմիջապես վերագրելի գործառնական ծախսերը: Սկզբնական գնահատումից հետո փոխառություններն հաշվառվում են ամորտիզացված արժեքով՝ օգտագործելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը: Շահույթը կամ վնասը ճանաչվում է ֆինանսական արդյունքերի մասին հաշվետվությունում այն ժամանակ, երբ ապահանջվում են պարտավորությունները, ինչպես նաև ամորտիզացիոն ընթացակարգի միջոցով:

Վարձակալություն

Ակտիվների վարձակալությունը, որի դեպքում ակտիվի սեփականության հետ կապված բոլոր ռիսկերն ու օգուտները պահպանվում են վարձատուի մոտ, դասակարգվում է որպես գործառնական վարձակալություն: Գործառնական վարձակալության շրջանակներում վարձավճարները ճանաչվում են որպես ծախս ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում:

Պահուստներ

Պահուստը անորոշ ժամկետով կամ գումարով պարտավորություն է, այն պետք է ճանաչվի, երբ՝ Ընկերությունն ունի ներկա պարտականություն որպես անցյալ դեպքերի արդյունք և հավանական է, որ այդ պարտականությունը մարելու համար կպահանջվի տնտեսական օգուտներ մարմնավորող միջոցների արտահոսք և պարտականության գումարը հնարավոր է արժանահավատորեն գնահատել:

Շահաբաժիններ

Շահաբաժինները ճանաչվում են որպես պարտավորություն և հաշվեկշռային ամսաթվի դրությամբ նվազեցվում են կապիտալից միայն այն դեպքում, եթե դրանք հայտարարվել են մինչև հաշվեկշռային ամսաթիվը կամ այդ ամսաթվին: Շահաբաժինները բացահայտվում են, երբ դրանք առաջարկվում են մինչև հաշվեկշռային ամսաթիվը, կամ առաջարկվում կամ հայտարարվում են հաշվեկշռային ամսաթվից հետո, բայց մինչև ֆինանսական հաշվետվությունների հաստատումը հրապարակման համար:

Հաշվանցում

Ֆինանսական ակտիվներն ու պարտավորությունները, եկամուտներն ու ծախսերը հաշվանցվում են և գուտ գումարը արտացոլվում է հաշվեկշռում, եթե գոյություն ունի ճանաչված գումարների հաշվանցման օրենսդրորեն հաստատված իրավունք, և առկա է գուտ գումարների հիման վրա հաշվանցման կամ ակտիվի իրացման ու միաժամանակ պարտավորության մարման մտադրություն:

Փոփոխություններ հաշվապահական հաշվառման քաղաքականությունում

Ընկերությունը փոփոխում է հաշվապահական հաշվառման քաղաքականությունը միայն այն դեպքում, եթե փոփոխություն է կատարվել հաշվապահական հաշվառումը կարգավորող օրենսդրության մեջ. կամ հանգեցնում է ֆինանսական հաշվետվություններում Ընկերության ֆինանսական վիճակի, ֆինանսական արդյունքների և դրամական միջոցների հոսքերի վրա գործառնությունների, այլ դեպքերի և իրադարձությունների ազդեցության վերաբերյալ առավել արժանահավատ և տեղին տեղեկատվության ներկայացմանը:

Ծանոթագրություն 4. Կարևորագույն հաշվապահական գնահատումներ և դատողություններ

ՖՀՄՄ համաձայն ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստումը պահանջում է, որ Ընկերության ղեկավարությունը կատարի կարևորագույն հաշվապահական գնահատումներ, դատողություններ և ենթադրություններ, որոնք ազդեցություն են թողնում ֆինանսական հաշվետվությունների ամսաթվի դրությամբ ակտիվների և պարտավորությունների ներկայացվող գումարների, ինչպես նաև հաշվետու ժամանակաշրջանի եկամուտների և ծախսերի վրա: Գնահատումները և դրանց հետ կապված ենթադրությունները, հիմնված պատմական փորձի և այլ գործոնների վրա, հիմք են հանդիսանում դատողություններ անելու այն ակտիվների և պարտավորությունների հաշվեկշռային արժեքների վերաբերյալ, որոնց արժեքը հնարավոր չէ որոշել այլ վստահելի աղբյուրներից: Ամեն դեպքում, չնայած գնահատումները հիմնվում են ղեկավարության կողմից ընթացիկ իրադարձությունների լավագույն պատկերացումների վրա, փաստացի արդյունքները վերջին հաշվով կարող են տառապել կատարված գնահատումներից:

Գնահատումները և համապատասխան ենթադրությունները շարունակաբար վերանայվում են: Հաշվապահական գնահատումների վերանայումները ճանաչվում են այն ժամանակաշրջանում՝ որում վերանայվել են և այն ապագա ժամանակշրջաններում, որոնց վրա կարող են ազդեցություն ունենալ:

Ներկայացվող ֆինանսական հաշվետվությունների առումով նշանակալից դատողությունները և գնահատումները ներկայացվում են ստորև:

Ապահովագրության պայմանագրերի գծով պարտավորություններ

Ապահովագրության պայմանագրերի համար գնահատումները պետք է կատարվեն ինչպես հաշվեկշռի ամսաթվի դրությամբ ներկայացված ակնկալվող պահանջների վերջնական արժեքի համար, այնպես էլ այն ակնկալվող պահանջների արժեքի համար, որոնք տեղի են ունեցել, սակայն դեռևս չեն ներկայացվել հաշվեկշռի ամսաթվի դրությամբ (ՏՉՊՊ): Պահանջների վերջնական արժեքը հստակորեն որոշելու համար կարող է զգալի ժամանակ պահանջվել և որոշ պայմանագրերի դեպքում, տեղի ունեցած, սակայն չներկայացված պահանջները կազմում են հաշվեկշռի պարտավորությունների մեծ մասը:

Այս գնահատումների հիմքում ընկած հիմնական ենթադրությունը կայանում է նրանում, որ Ընկերության անցյալ պահանջները կարող են օգտագործվել պահանջների հետագա զարգացումը և, հետևաբար նաև, պահանջների վերջնական արժեքը կանխատեսելու համար: Որպես այդպիսին, այս մեթոդներն արտացոլում են վճարված և տեղի ունեցած վնասները, յուրաքանչյուր պահանջի գծով միջին ծախսերը, նախորդ տարիներում հետազոտված պահանջների քանակը և ակնկալվող վնասաբերության ցուցանիշները:

Պահանջների պատմական զարգացումը հիմնականում վերլուծվում է տվյալ տարվա համար, սակայն կարող է նաև վերլուծվել աշխարհագրական տարածքից ելնելով, ինչպես նաև ըստ նշանակալի ապահովագրական դասերի: Հիմնական դժվարությունը կայանում է նրանում, որ Հայաստանի ապահովագրական շուկան համեմատաբար նոր է և անկայուն, այդուամենայնիվ, գրեթե անհնար է կատարել ապագա գնահատումներ՝ հիմնվելով պատմական տվյալների վրա:

Ընկերությունը գնահատում է ներկայացված պահանջները «դեպք-առ-դեպք» մեթոդով, բացառությամբ ապահովագրության այն դասերի, որտեղ պահանջների՝ հաշվետու ամսվա և դրան նախորդող տասնմեկ ամիսների միջին ամսական քանակը հիսուն և ավելի է, և պահանջների հատուցումների չափերն այդ ամիսների ընթացքում էականորեն չեն տատանվել: Նման դասերի համար օգտագործվում է «միավոր պահանջի հատուցման միջին չափի» գնահատում: ՏՉՊՊ-ն գնահատվում է՝ օգտագործելով վիճակագրական մեթոդներ, որոնք հիմնվում են անցյալ տարիների պատմական տվյալների վրա:

Ղեբիտորական պարտքերի գծով արժեզրկումից պահուստներ

Ընկերությունը գնահատում է խնդրահարույց ղեբիտորական պարտքերը յուրաքանչյուր հաշվետու ամսաթվի համար՝ պարզելու համար, թե արդյոք անհրաժեշտ է արժեզրկման պահուստ ձևավորել ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում: Մասնավորապես, ղեկավարության դատողությունն անհրաժեշտ է ապագա դրամական հոսքերի գումարը և պարբերականությունը գնահատելու համար, երբ անհրաժեշտ է պահանջվող պահուստի չափը որոշել: Նման գնահատումները հիմնված են որոշ գործոնների շուրջ ենթադրությունների վրա և ներկա արդյունքները կարող են տարբերվել՝ հանգեցնելով պահուստում հետագա փոփոխությունների:

Նշանակալի ղեբիտորական պարտքերի համար անհատական ստեղծված հատուկ պահուստներից բացի, Ընկերությունը նաև ստեղծում է արժեզրկման խմբային պահուստներ այն ռիսկերի գծով, որոնք չնայած որ անհատապես չեն գնահատվել, սակայն պարունակում են չվճարման ավելի մեծ ռիսկ, քան սկզբնապես որոշվել էր: Սա հաշվի է առնում այնպիսի գործոնների ազդեցությունը, ինչպիսիք են վատթարացումը երկրի և արդյունաբերության ռիսկում և տեխնոլոգիական հնացումը, ինչպես նաև բացահայտված կառուցվածքային թերությունները կամ դրամական հոսքերի նվազումները:

Հարկային օրենսդրություն

ՀՀ հարկային օրենսդրությունը ենթակա է տարակարծիք մեկնաբանությունների:

Ծանոթագրություն 5. Ապահովագրավճարներ

(Հազար ՀՀ դրամ)

	Համախառն ապահովագրավճարներ		Վերաապահովագրողներին փոխանցված ապահովագրավճարներ	
	2013թ.	2012թ.	2013թ.	2012թ.
Դժբախտ պատահարներից ապահովագրություն	40,007	29,387	-	-
Առողջության ապահովագրություն	2,809,391	1,671,812	-	-
Ցամաքային տրանսպորտի ապահովագրություն	361,279	359,563	(84,624)	(35,954)
Փոխադրվող գույքի (բեռների) ապահովագրություն	112,476	92,620	(53,415)	(42,146)
Գույքին հասցված այլ վնասներից ապահովագրություն	183,097	189,089	(115,925)	(80,943)
Ավտո պատասխանատվություն	4,663	2,239	(347)	(309)
Ընդհանուր պատասխանատվության ապահովագրություն	33,005	57,678	(13,670)	(10,299)
Երաշխիքի ապահովագրություն	10,681	11,269	(11,085)	(10,521)
Աջակցության ապահովագրություն	28,562	23,936	-	-
Ցամաքային ավտոտրանսպորտային միջոցների օգտագործումից բխող պատասխանատվության պարտադիր ապահովագրություն	2,124,330	1,857,760	-	-
	5,707,491	4,295,353	(279,066)	(180,172)

Ծանոթագրություն 6. Չվաստակաձ ապահովագրավճարի պահուստի փոփոխություն

(Հազար ՀՀ դրամ)

	Փոփոխություն չվաստակաձ ապահովագրավճարների պահուստում		Փոփոխություն չվաստակաձ ապահովագրավճարների պահուստում վերաապահովագրողի մասնաբաժնում	
	2013թ.	2012թ.	2013թ.	2012թ.
Դժբախտ պատահարներից ապահովագրություն	(6,467)	(2,542)	-	-
Առողջության ապահովագրություն	(310,924)	(561,192)	-	-
Ցամաքային տրանսպորտի ապահովագրություն	5,721	(19,300)	27,250	(3,901)
Փոխադրվող գույքի (բեռների) ապահովագրություն	(1,256)	(4,869)	3,116	620
Գույքին հասցված այլ վնասներից ապահովագրություն	6,099	20,366	7,702	4,202
Ավտո պատասխանատվություն	(973)	(357)	42	35
Ընդհանուր պատասխանատվության ապահովագրություն	(7,334)	40,754	2,996	4,179
Երաշխիքի ապահովագրություն	-	876	-	(85)
Ֆինանսական վնասների ապահովագրություն	94	(1,821)	26	1,701
Աջակցության ապահովագրություն	(527)	(1,967)	-	-
Ցամաքային ավտոտրանսպորտային միջոցների օգտագործումից բխող պատասխանատվության պարտադիր պահովագրություն	(104,617)	(241,731)	-	-
	(420,184)	(771,783)	41,132	6,751

Ծանոթագրություն 7. Եկամուտներ միջնորդավճարներից

(Հազար ՀՀ դրամ)

	2013թ.	2012թ.
Ցամաքային տրանսպորտի ապահովագրություն	21,156	8,933
Փոխադրվող գույքի (բեռների) ապահովագրություն	8,605	9,554
Գույքին հասցված այլ վնասներից ապահովագրություն	18,107	17,933
Ավտո պատասխանատվություն	104	92
Ընդհանուր պատասխանատվության ապահովագրություն	1,681	945
Ֆինանսական վնասների ապահովագրություն	1,663	1,447
	51,316	38,904

Ծանոթագրություն 8. Եկամուտներ ներդրումներից

(Հազար ՀՀ դրամ)

	2013թ.	2012թ.
Ռեզիդենտ բանկերի ավանդներից տոկոսային եկամուտ	234,386	151,866
ՀՀ ոչ պետական պարտատոմսերից տոկոսային եկամուտ	2,171	-
Տրամադրված փոխառություններից տոկոսային եկամուտ	23,410	35,007
Այլ ներդրումներից եկամուտ	1,986	752
	261,953	187,625

Ծանոթագրություն 9. Այլ գործառնական եկամուտ

(Հազար ՀՀ դրամ)

	2013թ.	2012թ.
Աշխատակիցների հատուցումների գծով ձևավորված պահուստի հակադարձումից եկամուտ	21,842	-
Դադարեցման հետևանքով ստացվելիք վերաապահովագրավճարներ	2,333	1,306
Այլ գործառնական եկամուտ	7,032	8,056
	31,207	9,362

Ծանոթագրություն 10. Հատուցումներ

(Հազար ՀՀ դրամ)

	Համախառն հատուցումներ		Վերաապահովագրողներից ստացված հատուցումներ	
	2013թ.	2012թ.	2013թ.	2012թ.
Դժբախտ պատահարներից ապահովագրություն	-	(463)	-	-
Առողջության ապահովագրություն	(1,027,896)	(313,212)	-	-
Ցամաքային տրանսպորտի ապահովագրություն	(230,031)	(183,323)	38,898	10,743
Փոխադրվող գույքի (բեռների) ապահովագրություն	-	(4,546)	-	4,237
Գույքին հասցված այլ վնասներից ապահովագրություն	(3,624)	(2,018)	225	-
Ավտո պատասխանատվություն	-	(1,611)	-	-
Ընդհանուր պատասխանատվության ապահովագրություն	-	(522,244)	-	181,611
Աջակցության ապահովագրություն	(2,971)	(2,411)	-	-
Ցամաքային ավտոտրանսպորտային միջոցների օգտագործումից բխող պատասխանատվության պարտադիր ապահովագրություն	(1,195,016)	(1,022,824)	-	-
	(2,459,538)	(2,052,652)	39,123	196,591

Ծանոթագրություն 11. Համախառն փոփոխություններ տեխնիկական պահուստներում

(Հազար ՀՀ դրամ)

	Համախառն փոփոխություններ տեխնիկական պահուստներում		Համախառն փոփոխություններ՝ տեխնիկական պահուստներում վերաապահովագրողի մասնաբաժնում	
	2013թ.	2012թ.	2013թ.	2012թ.
Դժբախտ պատահարներից ապահովագրություն	(17,264)	(44,284)	-	-
Առողջության ապահովագրություն	(150,411)	(135,061)	-	-
Ցամաքային տրանսպորտի ապահովագրություն	22,571	(69,679)	16,237	675
Փոխադրվող գույքի (բեռների) ապահովագրություն	(27,763)	(1,119)	23,383	(263)
Գույքին հասցված այլ վնասներից ապահովագրություն	24,812	(8,321)	166	(280)
Ավտո պատասխանատվություն	82	(36)	-	-
Ընդհանուր պատասխանատվության ապահովագրություն	(26,334)	268,803	17,499	(168,449)
Երաշխիքի ապահովագրություն	54	2,340	-	-
Ֆինանսական վնասների ապահովագրություն	-	-	-	-
Աջակցության ապահովագրություն	105	932	-	-
Ցամաքային ավտոտրանսպորտային միջոցների օգտագործումից բխող պատասխանատվության պարտադիր ապահովագրություն	(69,426)	(111,065)	-	-
	(243,574)	(97,490)	57,285	(168,317)

Ծանոթագրություն 12. Չեղբերման ծախսեր

(Հազար ՀՀ դրամ)

	2013թ.	2012թ.
Առաջնային միջնորդավճար	(1,060,958)	(508,772)
Երկրորդային միջնորդավճար	(785)	(1,558)
	(1,061,743)	(510,330)

Ծանոթագրություն 13. Այլ գործառնական և վարչական ծախսեր

(Հազար ՀՀ դրամ)

	2013թ.	2012թ.
Գաղարեցված պայմանագրերի գծով հետ վերադարձվող ապահովագրավճարներ և պարգևավճարներ	(150,157)	(87,126)
Վնասների կարգավորման և այլ ծախսեր	(37,606)	(19,685)
Աշխատավարձ և դրան հավասարեցված այլ վճարումներ, արձակուրդային պահուստ	(529,073)	(396,331)
Սոցիալական ապահովագրության գծով ծախսեր	-	(57,406)
Գործուղման ծախսեր	(2,909)	(1,503)
Հիմնական միջոցների վարձակալության գծով ծախսեր	(100,586)	(48,390)
Բանկային ծառայությունների գծով ծախսեր	(2,480)	(2,226)
Աուդիտի և այլ խորհրդատվական ծառայությունների գծով ծախսեր	(6,800)	(19,679)
Փոխադրամիջոցների սպասարկման և պահպանման գծով ծախսեր	(17,168)	(14,741)
Սարքավորումների սպասարկման և պահպանման գծով ծախսեր	(7,361)	(5,153)
Շենքի վերանորոգում	(1,251)	(443)
Կապ և հեռահաղորդակցություն	(23,844)	(23,212)
Տոկոսային ծախսեր	(4,487)	(1,365)
Գրասենյակային, տնտեսական, չփոխհատուցվող հարկեր, տուրքեր և այլ ռեսուրսային ծախսեր	(103,051)	(101,525)
	(2,046)	(937)
	(988,819)	(779,722)

Ծանոթագրություն 14. Այլ ծախսեր

(Հազար ՀՀ դրամ)

	2013թ.	2012թ.
Գովազդի գծով ծախսեր	(52,338)	(78,659)
Ներկայացուցչական ծախսեր	(4,981)	(5,907)
Անդամավճարներ,	(83,662)	(65,277)
Հիմնական միջոցների, ոչ նյութական ակտիվներ մաշվածություն	(82,446)	(89,751)
Տուգանքներ և այլ ծախսեր	(1,536)	(8,171)
Ֆինանսական ակտիվների իրացումից ծախս	(243)	(2,158)
Հիմնական միջոցների իրացումից զուտ ծախս	(626)	(56)
	(225,822)	(249,979)

Ծանոթագրություն 15. Շահութահարկի գծով ծախս

(Հազար ՀՀ դրամ)

	2013թ.	2012թ.
Ընթացիկ հարկի գծով ծախս	(131,016)	(37,488)
Հետաձգված հարկի գծով փոխհատուցում	5,335	780
Հետաձգված հարկի գծով ծախս	(4,369)	(271)

**Ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ
31 դեկտեմբեր 2013թ.**

(130,050) (36,979)

Ծանոթագրություն 16. Հիմնական միջոցներ

(Հազար ՀՀ դրամ)

	Շենքեր	Համակարգչային և կապի միջոցներ	Փոխադրա- միջոցներ	Այլ հիմնական միջոցներ	Ընդամենը
<u>Սկզբնական արժեք</u>					
Մնացորդը առ 31 դեկտեմբեր 2011թ.	406,002	43,652	41,534	112,421	603,609
Ավելացում	-	40,940	19,690	14,224	74,854
Օտարում	-	-	(5,047)	-	(5,047)
Վերագնահատում	(64,913)	-	-	-	(64,913)
Մնացորդը առ 31 դեկտեմբեր 2012թ.	341,089	84,592	56,177	126,645	608,503
Ավելացում	65,700	21,402	648	9,688	97,438
Օտարում	(84,527)	-	-	(158)	(84,685)
Մնացորդը առ 31 դեկտեմբեր 2013թ.	322,262	105,994	56,825	136,175	621,256
<u>Կուտակված մաշվածություն</u>					
Մնացորդը առ 31 դեկտեմբեր 2011թ.	53,951	28,579	13,430	19,506	115,466
Ավելացում	17,326	24,799	8,963	26,663	77,751
Օտարում	-	-	(4,157)	-	(4,157)
Վերագնահատումից մաշվածության ճշգրտում	(19,055)	-	-	-	(19,055)
Մնացորդը առ 31 դեկտեմբեր 2012թ.	52,222	53,378	18,236	46,169	170,005
Ավելացում	16,241	25,070	11,282	26,499	79,092
Օտարում	(29,809)	-	-	(41)	(29,850)
Մնացորդը առ 31 դեկտեմբեր 2013թ.	38,654	78,448	29,518	72,627	219,247
<u>Չուտ հաշվեկշռային արժեք</u>					
Մնացորդը առ 31 դեկտեմբեր 2012թ.	288,867	31,214	37,941	80,476	438,498
Մնացորդը առ 31 դեկտեմբեր 2013թ.	283,608	27,546	27,307	63,548	402,009

Ծանոթագրություն 17. Վաճառքի համար մատչելի հիմնական միջոցներ

(Հազար ՀՀ դրամ)

	2013թ.	2012թ.
Մնացորդը առ 01 հունվար	298,400	-
Ավելացում	-	298,400
Նվազեցում	(65,700)	-
Մնացորդը առ 31 դեկտեմբեր	232,700	298,400

Ծանոթագրություն 18. Ոչ նյութական ակտիվներ

	(Հազար ՀՀ դրամ)		
	Համակարգչային ծրագրեր	Այլ ոչ նյութական ակտիվներ	Ընդամենը
<u>Մկզբնական արժեք</u>			
Մնացորդը առ 31 դեկտեմբեր 2011թ.	18,000	5,515	23,515
Ավելացում	5,460	8,267	13,727
Մնացորդը առ 31 դեկտեմբեր 2012թ.	23,460	13,782	37,242
Ավելացում	1,717	180	1,897
Օտարում	(818)	-	(818)
Մնացորդը առ 31 դեկտեմբեր 2013թ.	24,359	13,962	38,321
<u>Կուտակված մաշվածություն</u>			
Մնացորդը առ 31 դեկտեմբեր 2011թ.	6,200	1,888	8,088
Ավելացում	2,178	9,821	11,999
Մնացորդը առ 31 դեկտեմբեր 2012թ.	8,378	11,709	20,087
Ավելացում	2,722	629	3,351
Օտարում	(202)	-	(202)
Մնացորդը առ 31 դեկտեմբեր 2013թ.	10,898	12,338	23,236
<u>Չուտ հաշվեկշռային արժեք</u>			
Մնացորդը առ 31 դեկտեմբեր 2012թ.	15,082	2,073	17,155
Մնացորդը առ 31 դեկտեմբեր 2013թ.	13,461	1,624	15,085

Ծանոթագրություն 19. Մինչև մարման ժամկետը պահվող ընթացիկ ներդրումներ

	(Հազար ՀՀ դրամ)	
	2013թ.	2012թ.
ՀՀ ոչ պետական տոկոսային արժեթղթեր - անվանական արժեք	20,415	-
ՀՀ ոչ պետական տոկոսային արժեթղթերի գծով տոկոսներ	91	-
	20,506	-

Ծանոթագրություն 20. Պահանջներ բանկերի նկատմամբ

	(Հազար ՀՀ դրամ)	
	2013թ.	2012թ.
Ռեզիդենտ բանկերում ներդրված ընթացիկ ավանդներ	2,472,651	1,393,875
Ավանդների գծով հաշվեգրված տոկոսների մնացորդ	126,119	54,908
Հնարավոր կորուստների պահուստ	(25,988)	(14488)
	2,572,782	1,434,295

Ծանոթագրություն 21. Տրամադրված փոխառություններ

	<i>(Հազար ՀՀ դրամ)</i>	
	2013թ.	2012թ.
Ռեզիդենտ իրավաբանական անձանց տրամադրված փոխառություններ	275,524	275,683
Ռեզիդենտ իրավաբանական անձանց տրամադրված փոխառությունների գծով ստացվելիք տոկոսներ	39,710	33,626
Ռեզիդենտ ֆիզիկական անձանց տրամադրված փոխառություններ	12,100	5,500
Ռեզիդենտ ֆիզիկական անձանց տրամադրված փոխառությունների գծով ստացվելիք տոկոսներ	93	-
Հնարավոր կորուստների պահուստ	(28,130)	(29,171)
	299,297	285,638

Ծանոթագրություն 22. Դեբիտորական պարտքեր

	<i>(Հազար ՀՀ դրամ)</i>	
	2013թ.	2012թ.
Սուբրոգացիայի հետևանքով առաջացած պարտքեր	156,035	145,233
Այլ դեբիտորական պարտքեր	4,348	2,893
Հնարավոր կորուստների պահուստ	(33,750)	(119,397)
	126,633	28,729

Ծանոթագրություն 23. Տրված կանխավճարներ

	<i>(Հազար ՀՀ դրամ)</i>	
	2013թ.	2012թ.
Հատուցումների գծով	9,498	27,971
Գործակալներին տրված կանխավճարներ	73,573	94,761
Կանխավճարներ ածխատավարձի գծով	1,651	17,417
Այլ կանխավճարներ	38,921	30,457
Հնարավոր կորուստների պահուստ	(8,237)	(1,706)
Կանխավճարներ բյուջեին	1,214	55,975
	116,620	224,875

Ծանոթագրություն 24. Վերաապահովագրական ակտիվներ

	<i>(Հազար ՀՀ դրամ)</i>	
	2013թ.	2012թ.
Չվաստակաձև ապահովագրավճարների պահուստ	121,728	80,596
Մերկայացված, դեռևս չկարգավորված պահանջների պահուստ	60,522	3,239
Վերաապահովագրողից ստացվելիք միջնորդավճար	36,651	15,274
Վերաապահովագրողից ստացվելիք հատուցումներ	154,196	185,486
Դադարեցումից ստացվելիք գումարներ վերաապահովագրողներից	1,001	256
Հնարավոր կորուստների պահուստ	(3,741)	(2,848)
	370,357	282,003

Ծանոթագրություն 25. Ապահովագրության գծով ստացվելիք գումարներ

(Հազար ՀՀ դրամ)

	2013թ.	2012թ.
Ապահովադիրներից	868,775	258,324
Ապահովագրական գործակալներից	352,259	303,019
Հնարավոր կորուստների պահուստ	(44,627)	(43,869)
	1,176,407	517,474

Ծանոթագրություն 26. Հետաձգված հարկային ակտիվներ

Ընկերությունը 2013թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ հաշվեկշռում ճանաչել է 5,132 հազար դրամ հետաձգված հարկային ակտիվ (2012թ.՝ 4,165 հազար դրամ), որն առաջացել է աշխատակիցների հատուցումների գծով ձևավորված պարտավորությունների հաշվեկշռային և հարկային բազայի տարբերությունից:

Ծանոթագրություն 27. Հետաձգված ձեռքբերման և ապագա ժամանակաշրջանի ծախսեր

(Հազար ՀՀ դրամ)

	2013թ.	2012թ.
Հետաձգված ձեռքբերման ծախսեր գործող ապահովագրության պայմանագրերի գծով	407,267	291,588
Հաշվետու ժամանակաշրջանի ավարտից հետո ուժի մեջ մտնող ապահովագրության պայմանագրերի գծով միջնորդավճարների ծախսեր	43,845	81,427
	451,112	373,015

Ծանոթագրություն 28. Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ

(Հազար ՀՀ դրամ)

	2013թ.	2012թ.
Կանխիկ դրամ դրամարկդում	4,170	6,787
Կանխիկ դրամ ճանապարհին	397	20,549
Բանկային հաշիվներ բանկերում	95,604	498,846
Ընդամենը դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	100,171	526,182
Հնարավոր կորուստների պահուստ	(956)	(4,988)
	99,215	521,194

Ծանոթագրություն 29. Այլ ակտիվներ

(Հազար ՀՀ դրամ)

	2013թ.	2012թ.
Խիստ հաշվառման բլանկներ	1,427	3,822
Վառելիք	547	1,041
Պաշարներ	1,000	1,000
	2,974	5,863

Ծանոթագրություն 30. Կանոնադրական Կապիտալ

31.12.2013թ. դրությամբ Ընկերության հայտարարված և վճարված կանոնադրական կապիտալը կազմում է 1 290,000 հազար դրամ:

Ընկերության բաժնեմասերի 75%-ը պատկանում է Լևոն Քոչարյանին (ՀՀ, ք. Երևան, Չորափի փողոց 72ա), 12,5%-ը՝ Վահագն Շահինյանին (ՀՀ, ք. Երևան, Շահսուվարյան փողոց 6, բն.10) և 12,5%-ը՝ Վահագն Խաչատրյանին (ՀՀ, ք. Երևան, Մանթաշյան փողոց, շ 51, բն.38):

Ծանոթագրություն 31. Չվաստակաձ ապահովագրավճարների պահուստ

	<i>(Հազար ՀՀ դրամ)</i>	
	2013թ.	2012թ.
Դժբախտ պատահարներից ապահովագրություն	23,912	17,445
Առողջության ապահովագրություն	872,117	561,192
Ցամաքային տրանսպորտի ապահովագրություն	178,352	184,073
Փոխադրվող գույքի (բեռների) ապահովագրություն	11,734	10,478
Գույքին հասցված այլ վնասներից ապահովագրություն	128,766	134,865
Ավտո պատասխանատվություն	1,913	940
Ընդհանուր պատասխանատվության ապահովագրություն	22,321	14,989
Ֆինանսական վնասների ապահովագրություն	1,727	1,821
Աջակցության ապահովագրություն	6,733	6,206
Ցամաքային ավտոտրանսպորտային միջոցների օգտագործումից բխող պատասխանատվության պարտադիր ապահովագրություն	575,395	470,777
	1,822,970	1,402,786

Ծանոթագրություն 32. Պահանջների պահուստ

	<i>(Հազար ՀՀ դրամ)</i>	
	2013թ.	2012թ.
Դժբախտ պատահարներից ապահովագրություն	-	76
Առողջության ապահովագրություն	286,394	135,983
Ցամաքային տրանսպորտի ապահովագրություն	70,368	92,940
Փոխադրվող գույքի (բեռների) ապահովագրություն	30,936	2,209
Գույքին հասցված այլ վնասներից ապահովագրություն	1,764	4,286
Ավտո պատասխանատվություն	-	83
Ընդհանուր պատասխանատվության ապահովագրություն	34,995	27,439
Աջակցության ապահովագրություն	424	427
Ցամաքային ավտոտրանսպորտային միջոցների օգտագործումից բխող պատասխանատվության պարտադիր ապահովագրություն	310,787	241,362
	735,668	504,805

Ծանոթագրություն 33. Այլ ապահովագրական պահուստներ

	<i>(Հազար ՀՀ դրամ)</i>	
	2013թ.	2012թ.
Դժբախտ պատահարներից ապահովագրություն	79,879	62,539
Փոխադրվող գույքի (բեռների) ապահովագրություն	-	964
Գույքին հասցված այլ վնասներից ապահովագրություն	34,144	56,433
Երաշխիքի ապահովագրություն	-	54
Ընդհանուր պատասխանատվության ապահովագրություն	18,779	-
Աջակցության ապահովագրություն	-	102
	132,802	120,092

Ծանոթագրություն 34. Ապահովագրական պայմանագրերի գծով պարտավորություններ

	<i>(Հազար ՀՀ դրամ)</i>	
	2013թ.	2012թ.
Հատուցումների գծով վճարվելիք գումարներ	23,718	64,654
Միջնորդներին վճարվելիք գումարներ	57,872	92,887
Ապահովադիրներին հետ վերադարձվող ապահովագրավճարներ	8,178	3,686
	89,768	161,227

Ծանոթագրություն 35. Կրեդիտորական պարտավորություններ վերաապահովագրության գծով

	<i>(Հազար ՀՀ դրամ)</i>	
	2013թ.	2012թ.
Ցամաքային տրանսպորտ	63,088	21,526
Բեռ	36,478	16,874
Ավտոմեքենայի պատասխանատվություն	348	295
Գույք	52,001	43,773
Պայմանագրային պարտավորություն	3,667	6,705
Միջնորդներին վճարվելիք գումարներ	3	-
Ընդամենը	155,585	89,173

Ծանոթագրություն 36. Ապահովագրության գծով ստացված կանխավճարներ

	<i>(Հազար ՀՀ դրամ)</i>	
	2013թ.	2012թ.
Ապագա ժամանակաշրջանի եկամուտներ կնքված ապահովագրության պայմանագրերի գծով	290,109	382,157
Ապահովագրության գծով գործակալներից ստացված կանխավճարներ	711	15,822
	290,820	397,979

Ծանոթագրություն 37. Ներգրավված վարկեր

	<i>(Հազար ՀՀ դրամ)</i>	
	2013թ.	2012թ.
Ռեզիդենտ Բանկերից ստացված ընթացիկ վարկերի մնացորդ	300,000	-
Կուտակված տոկոսների մնացորդ	4,488	-
	304,488	-

Ծանոթագրություն 38. Այլ վճարվելիք գումարներ

	<i>(Հազար ՀՀ դրամ)</i>	
	2013թ.	2012թ.
Աշխատավարձ, հետաշխատանքային հատուցումների գծով պարտավորություններ	25,724	21,187
Պարտավորություններ բյուջեի նկատմամբ	79,989	15,669
Ապահովագրողների բյուրոյի նկատմամբ	18,370	14,986
Կրեդիտորական պարտքեր ստացված ծառայությունների և ապրանքների դիմաց	15,604	17,542
Ստացված կանխավճարներ և այլ պարտավորություններ	18,704	1,977
Տրամադրված երաշխավորությունների և երաշխիքների գծով ընթացիկ պահուստներ	15,050	11,896
	173,441	83,257

Ծանոթագրություն 39. Արտահաշվեկշռային հաշիվներ

	<i>(Հազար ՀՀ դրամ)</i>	
	2013թ.	2012թ.
Գործառնական վարձակալությամբ օգտագործվող շենքեր	3,566	632
Գրավադրված Դրամական միջոցներ	3,595	-
Որպես գրավ պահվող անշարժ գույք	71,100	103,900
Ստացված երաշխավորություններ	184,233	152,498
Ստացված բանկային երաշխիքներ	-	-
Տրամադրված երաշխավորություններ	30,000	-
Պայմանական պարտավորություններ	609,000	497,849
Դուրս գրված անհուսալի դեբիտորական պարտքեր	153,727	207,467
Ոչ կյանքի ապահովագրության պայմանագրերի գծով ապահովագրական գումարներ	804,772,061	589,772,330
Ոչ կյանքի ապահովագրության պայմանագրերի գծով վերաապահովագրական գումարներ	58,544,856	52,420,967

Ծանոթագրություն 40. Պայմանական պարտավորություններ

Իրավական և հարկային պարտավորություններ Հայաստանի Հանրապետության հարկային համակարգը կարգավորող օրենսդրական դաշտը աչքի է ընկնում հաճախակի կատարվող փոփոխություններով և լրացումներով: Վերջիններս երբեմն հստակ չեն, հակասական են և պահանջում են մեկնաբանություններ: Ծատ դեպքերում, այս կամ այն հարցում տարբեր հարկային և իրավասու մարմիններ ունեն տարբեր մեկնաբանություններ:

Հաճախ հարկային մարմինները ներկայացնում են պահանջներ այնպիսի գործարքների կամ հաշվառման մեթոդների նկատմամբ, որոնց նկատմամբ նախկինում դիտողություններ չեն եղել: Դրա հետևանքով կարող են առաջանալ լրացուցիչ տույժեր և տուգանքներ: Հարկային ստուգումները կարող են ընդգրկել հաշվետու տարվան անմիջապես նախորդող 3 տարի ժամանակաշրջան, սակայն որոշ պայմաններում ստուգումները կարող են ընդգրկել ավելի վաղ ժամանակաշրջաններ:

Ղեկավարությունը համոզված է, որ Ընկերությունն իր գործունեությունը ծավալում է օրենսդրությամբ նախատեսված պահանջների շրջանակներում, և ամբողջությամբ կատարել է իր հարկային պարտավորությունները:

Ընկերությանը հատուցումների գծով ներկայացված դատական հայցերի հետ կապված ձևավորված պահուստները ներառված են Ընկերության Ներկայացված, սակայն չկարգավորված պահանջների պահուստում:

Ընկերությանը ներկայացվող մնացած դատական հայցերի առումով Ընկերության ղեկավարությունը համոզված է, որ դրանց հետևանքով առաջացող պարտավորությունները էական ազդեցություն չեն ունենա Ընկերության ֆինանսական վիճակի կամ ապագա գործառնությունների արդյունքների վրա:

Հետևաբար Ընկերության կողմից իրավական և հարկային պարտավորությունների գծով համապատասխան պահուստավորումներ չեն կատարվել:

Ծանոթագրություն 41. Կապիտալի համարժեքություն

Ընկերությունը պահպանում է ակտիվ կառավարվող կապիտալի կառուցվածք գործունեությանը բնորոշ ռիսկերը ծածկելու համար: Ընկերության կապիտալի համարժեքությունն այլ միջոցների հետ մեկտեղ վերահսկվում է նաև օգտագործելով ՀՀ կենտրոնական մանկի կողմից հաստատված կանոնները և նորմատիվները:

Ընկերությունը կառավարում է իր կապիտալի կառուցվածքը և իրականացնում համապատասխան ճշգրտումները տնտեսական պայմանների և իր գործունեության ռիսկերի փոփոխությանը համապատասխան:

Ընդհանուր կապիտալը կազմված է հիմնական կապիտալից, որը ներառում է կանոնադրական կապիտալը և չբաշխված շահույթը, այդ թվում ընթացիկ տարվա շահույթը և երկրորդային կապիտալից, որը ընդգրկում է վերագնահատման պահուստները: Ընդհանուր կապիտալը հաշվարկվում է ՀՀ կենտրոնական բանկի պահանջներին համապատասխան:

Ժամանակաշրջանի ընթացքում Ընկերությունը մի քանի անգամ խախտել է կապիտալի համարժեքության նկատմամբ որոշ պահանջներ: Այնուհանդերձ, 2013թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Ընկերությունը պահպանել է կապիտալի համարժեքության նկատմամբ բոլոր պահանջները:

Դավիթ Բաղդասարյան

Գործադիր տնօրեն

Նադեժդա Գասպարյան

Գլխավոր հաշվապահ